

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele:

Roman Šolc

Datum:

28.8.2024

Autor:

Michaela Sochová

Název práce:

Potravinová tabu v těhotenství: Adaptivní funkce a zdravotní důsledky

Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).

Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce bylo v evolučním kontextu popsat a analyzovat potravinová tabu v těhotenství u různých kultur a zjistit, zda existuje vztah mezi potravinovými tabu a potravinovými averzemi v těhotenství.

Struktura (členění) práce:

Vlastní odborný text je členěn do sedmi kapitol. Struktura práce je funkční, logická a kapitoly na sebe dobře navazují. Obsahuje též formální náležitosti jako abstrakt, klíčová slova či seznam literatury. Postrádám pouze seznam zkratk.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Práce cituje 115 zdrojů, převážně původních odborných článků, kteréžto množství považuji za nadstandardní. Zdroje jsou relevantní a po obsahové stránce dobře citovány. Nedostatky vidím ve formálním zpracování. Seznam literatury nemá zcela sjednocený formát a některé citace jsou zřejmě neúplné. Odkazy v textu na řadě míst obsahují iniciály.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce vlastní experimentální výsledky neobsahuje.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální úroveň považuji za slabou stránku práce. Přestože slohová úroveň textu je na slušné úrovni, text obsahuje řadu překlepů a pravopisných chyb. Chybně je zapsaná naprostá většina údajů v procentech. Některé podkapitoly jsou číslovány, jiné nejsou. Stránkování v obsahu neodpovídá skutečnosti.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Po obsahové stránce je práce dobrá, uceleně pokrývá zvolenou problematiku a její analytické části přinášejí uspokojivé odpovědi na otázky vytčené v úvodu. S těmito kvalitami bohužel kontrastuje horší formální úroveň zpracování. Přesto práci doporučuji k obhajobě. Za předpokladu úspěšné obhajoby, včetně vypořádání se s otázkami a připomínkami, ji doporučuji hodnotit jako velmi dobrou.

Otázky a připomínky oponenta:

1) Existuje u různých kultur vztah mezi intenzitou potravinových tabu a celkovou mírou restriktivity stravování? Lze očekávat, že kultura přísně regulující stravování v těhotenství, má tendenci více regulovat veškeré stravování i mimo těhotenství? Anebo jsou známy i kultury, které přísně regulují stravování v těhotenství, ale mimo něj stravování příliš neregulují?

2) Autorka uvádí, že potravinová tabu jsou záležitostí spíše „rozvojových zemí“, které staví do kontrastu s „moderní vyspělou civilizací“. Jak se toto konstatování slučuje s fungováním např. ortodoxních náboženských komunit (křesťanských, muslimských, židovských...) či různých „ezo-komunit“ vyznávajících potravinové restriktivity i v rámci vyspělých zemí? Existují studie, které by se zabývaly např. takovými komunitami pomocí analogického metodologického a interpretačního aparátu, jaký využívají studie citované v předložené práci?

3) Autorka popisuje teorii, podle níž by potravinová tabu mohla představovat jakési „zmocnění se“ potravních averzí ze strany kultury, nicméně sama tuto teorii posléze označuje za nepřilišit funkční a uvádí alternativy. Domnívá se autorka, že by (teoreticky) bylo možné, aby se u žen vystavených intenzivní restrikci v primární podobě potravinového tabu (tedy primárně kulturně podmíněnou) posléze vyvinula potravinová averze? Tedy že by se ženy během generací tuto averzi „naučily“?

4) Autorka přesvědčivě dokládá, že některá potravinová tabu jsou adaptivní, což podporuje jejich přetrvávání v čase. Proč se ovšem udržují i tabu s neutrálním dopadem, a dokonce i tabu očividně maladaptivní?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/pravidla-bc-2023.docx>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.